ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ

ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၆ – ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၄

ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် ၆

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ် ၇

(၁) နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၇

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၉

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၉

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ ၁၂

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု – လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၆

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၇
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၈
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၀
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၅
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၆
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၈
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၀
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏**လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ**

ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ**
ဇယား ၁၉ **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**
ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ **ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲ**များ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား **၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ**
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေ**ကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား **၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**
ဇယား **၃၉ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ**
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၅၇
ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ် မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၀

ဇယား ၄၅ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ကိုးကားစာရင်း ၆၆

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၆၇
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ ၆၇

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ ငါးနှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ/သားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက် အလက် ရရှိနိုင်သော

နေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်း ဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ နားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့် အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ

ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်

ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်

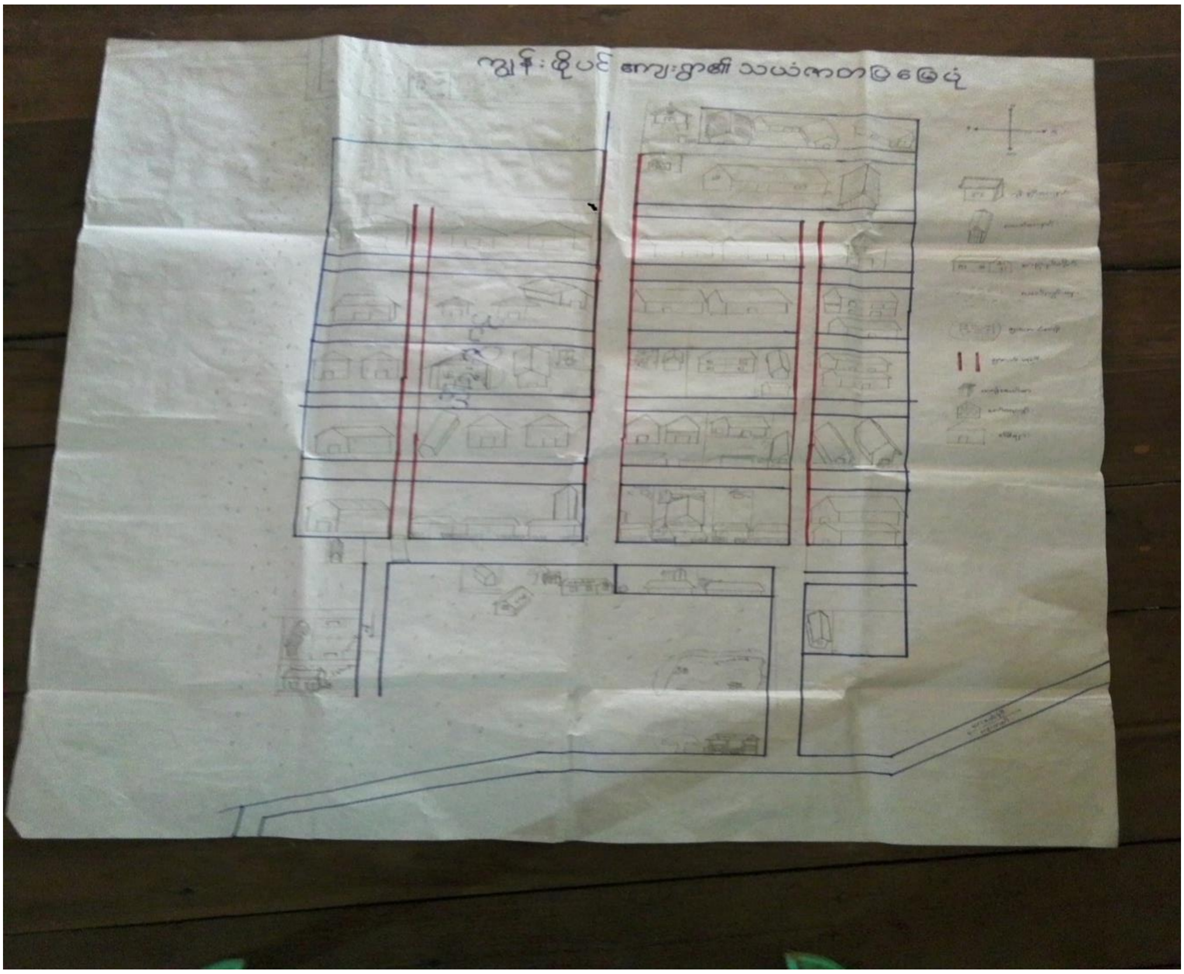

ရည်ညွှန်း – ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ၊ ကျိုင်းခမောက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်တွင်ပြုလုပ်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်း အကဲဖြတ်ခြင်းမှရယူသည်။ (၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ရက်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည်အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင် အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ အနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်း အချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေ ဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင်အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်းကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်
နိုင်သောငွေကြေး၊အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့်အကူအညီများကိုအခြေခံကာဦးစ ားပေးစီမံချက်များချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြ င့်ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့်စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာသည်စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးယင်းမာပင်ခရိုင်၊ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်တွင် တည်ရှိသည်။ကျိုင်းခမောက်ကျေးရွာအုပ်စုတွင်ပါဝင်ပြီးဆားလင်းကြီးမြို့၏အနောက်ဘက်(၁၀)မိုင် အကွာပခုက္ကူ-ညောင်ပင်ကြီးကားလမ်းမကြီးဘေးတွင်တည်ရှိသည်။ကျေးရွာသည်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီးအဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမိုးနည်းရေရှားရပ်ဝန်းဒေသဖြစ်သောကြောင့် နှစ်စဉ်ရွာသွန်းသောမိုးရေချိန်မှာ (၃၀)မှ(၄၀)လက်မကြားရသောဒေသဖြစ်သည်။ကျေးရွာရှိစိုက်ပျိုးသီးနှံများမှာမိုးရေကိုသာအဓိကထား စိုက်ပျိုးရသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

သဘာဝပေါက်ပင်များမှာထန်း၊ မန်ကျည်း၊ဇီး၊တမာ၊ကုက္ကို၊ ရှား၊ထနောင်းနှင့်ဆူးဖြူစသောအပင် များပေါက်ရောက်သည်။စပါးသီးနှံစိုက်ပျိုးနိုင်သောလယ်(၂.၅)ကေ၊အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း(၂.၃၅)ကေ၊နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း(၄၉.၄)ကေ၊ယာမြေ(၁၅၁၃.၈၉)ကေရှိပြီးမိုးရေကိုသာအားထား စိုက်ပျိုးရသည်။ယာမြေများမှာအဓိကအားဖြင့် ကုလားပဲ၊မတ်ပဲ၊မြေပဲ၊နှမ်း၊နေကြာနှင့် ပဲစဉ်းငုံတို့ကို စိုက်ပျိုးကြသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က)လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်လက်များ

ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၉၀)စုရှိပြီးကျား(၃၉၄)ဦး၊မ(၄၇၄)ဦး၊စုစုပေါင်းလူဦးရေ(၈၆၈)ဦးေ ေထိုင်ကြသည်။တစ်အိမ်လျှင်ပျှမ်းမျှ(၅)ဦးနှုန်းနေထိုင်ကြပြီးဗမာလူမျိုးများဖြစ်ကြသည်။ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူ(၁၅နှစ်မှ၆၀နှစ်) ကျား(၂၄၂)ဦး၊မ (၃၂၃)ဦးတို့ရှိသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာ၏အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ကျေးရွာတွင်ကျပန်းအလုပ်သမားများသည်သင့်တင့်သောနေ့စားလုပ်ခကိုရရှိကြသည်။တောင်သူများသည်ကုလားပဲ၊ မတ်ပဲ၊ မြေပဲ၊နှမ်း၊နေကြာ၊ပဲစဉ်းငုံစသောသီးနှံများစိုက်ပျိုးရရှိပြီးစီးပွားရေးအဆင်ပြေကြသည်။ ပွင့်လင်းရာသီတွင်ကျေးရွာမှနေ့စားအလုပ်သမားများသည် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်များတွင်ပန်းရံ၊လက်သမားနေ့စားအလုပ်လုပ်ခြင်းဖြင့်ဝင်ငွေရရှိကြသည် ။

ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့် သတ်မှတ်မှုတွင်အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၆၈)%သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုအဆင့်များ ဖြစ်ကြပြီး (၁၂)%သည်ချမ်းသာသည့် အဆင့်၊ (၂၀)%သည်အလယ်အလတ်အဆင့် ရှိကြသည်ဟုသတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လျှပ်စစ်မီးလက်လှမ်းမီမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု၊မြို့ပြဒေရိယာလက်လှမ်းမှီမှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏ စီးပွားရေးအနေအထားမှာအသင့်အတင့်ရှိသည်ဟုပြောနိုင်ပါသည်။ ချမ်းသာသော လယ်သမား၊ ကုန်သည် အိမ်ထောင်စုများမှအပ အခြား လယ်သမားနှင့် ပန်းရံ လက်လုပ်လက်စား အိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း စက်ချုပ်ခြင်း ဆန်ကြိတ် စက်၊ဆီကြိတ်စက်စသော အသေးစားအိမ်တွင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ငွေချေးပေးနိုင်သော အိမ်ထောင်စုအချို့၊ မွေးမြူရေးသိုးဆိတ်ခြံပိုင်ရှင်နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်း အိမ်ထောင်စုအချို့သည် ငွေရေးကြေးရေး အသင့်အတင့် အဆင်ပြေကြသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်(၇၈)စုထိရှိပြီး (၄၁%) ထိရှိကာဆင်းရဲ၊အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိအိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စု(၇၈)စုရှိပြီးအဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ ကျပန်းနေ့စားလုပ်ငန်း၊ရောင်းဝယ်ရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက်လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊လက်လီ၊ခေါင်းရွက်၊ပဲခွဲစက်၊အမှုန့်ကြိတ်စက်စသောတစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်င

န်းများကိုလည်းဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။**ကျေးရွာ၏ဝမ်းစာဖူလုံမှုစစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် အိမ်ထောင်စု (ဂ) အဆင့်နှင့် (ဃ) အဆင့်မှ ၃၀% ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု(၃၉)စုကိုတွေ့ဆုံမေးမြန်းပြီးစစ်တမ်းကောက်ယူပါသည်။**
ထိုသို့စစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် ဆင်းရဲနှင့်အလွန် ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စု(၃၄)စုသည် (၃လ)နှင့်(၆လ)အောက်သာ ဝမ်းစာဖူလုံပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စု(၅)စုမှာ တနှစ်စာဝမ်းစာဖူလုံ၍ သူတစ်ပါးထံမှ မချေးမငှားပဲ စားသုံးနိုင်ကျကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ကျန်အချိန်များတွင် တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စားအဖြစ် ရပ်တည်ရသည်။ကျေးရွာရှိလယ်ယာမဲ့ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် ကျပန်းလုပ်ငန်းကိုသာ အများစုလုပ်ကိုင်ကြပြီး ဆောင်းသီးနှံရိတ်သိမ်းပြီးနောက်တွင်အလုပ်အကိုင်မရှိသောကြောင့် ဝမ်းစာဝယ်စားရန် အခက်အခဲနှင့်ကြုံတွေ့ရသည်။ကျေးရွာသည်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် ချုံပုတ် ပေါများကာ အဆိပ်ပြင်းသောမြွေများရှိသောကြောင့် မြွေအန္တရာယ်စိုးရိမ်ရပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာသူ/သားများသည် အများအားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုမရှိသလောက်နည်းပါးသည်။နှစ်စဉ်မိုးရာသီတွင်ကလေးသူငယ်များ သွေးလွန်တုပ်ကွေး ဖြစ်ပွားတတ်ပြီး လူငယ်၊ လူကြီးများတွင် မိုးရာသီတုပ်ကွေးရောဂါ ကူးစက်ခံရလေ့ရှိသည်။သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားကြောင်းတွေ့ရသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများသည် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့်ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြသည်။
ကျေးရွာဆေးပေးခန်းမရှိသော်လည်းအခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကိုကျေးရွာတွင်း ရရှိနိုင်သည်။ (၅မိုင်)အကွာအဝေးကို ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သော တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များနှင့်လက်လှမ်းမှီသည်။ကျေးရွာတွင်ဆန်အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊
အလုပ်အကိုင်အထိုက်အလျောက်အဆင်ပြေခြင်း၊မိသားစုများနေ့စဉ်ဝင်ငွေအသင့်အတင့်ရှိသောကြေ ာင့် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုဝင်များ ကလေးသူငယ်များ အပါအဝင် ယေဘူယျအားဖြင့် အဟာရခာတ်ချို့တဲ့မှုမရှိကြပါ။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်မှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရဦးရေ ကျား(၂၈)ဦးမ(၄၂)ဦး ပေါင်း(၇၀)ဦးရှိပါသည်။ ပညာတတ်များမွေးထုတ်ပေးနိုင်သောကျေးရွာဖြစ်၍ အစိုးရဌာနများတွင်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသ

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတွင်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသောဝန်ထမ်းတစ်ဦးရှိပါသည်။ တက္ကသိုလ်များတွင်ပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းသားများလည်း ရှိပါသည်။ကျေးရွာတွင်အခြေခံပညာကိုကျေးရွာရှိအလယ်တန်းကျောင်းတွင်တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။သို့သော်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ လက်လှမ်းမမီသောကြောင့် လူငယ်များမှာအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက်အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမ ဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမတန်းတူ အခွင့်အရေးရှိကြပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင်အမျိုးသားများကဦးဆောင်လေ့ရှိသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ထမင်းချက်၊ရေခပ်၊ ကလေးထိန်းခြင်း စသောကိစ္စများ ဆောင်ရွက်သည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်အမျိုးသမီးများသည် ကောက်စိုက်ခြင်း၊အမျိုးသားများသည် ပျိုးနှုတ်ခြင်း၊လယ်ထွန်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဘာသာရေး အထိမ်းအမှတ် ယဉ်ကျေးမှုပွဲတော်များတွင် (ဆောင်းရာသီတွင် တရားပွဲများကျင်းပခြင်း၊ ဆရာတော်၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် နွေရာသီတွင် ယဉ်ကျေးမှု သင်တန်းဖွင့်ခြင်း) အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများသည် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အမျိုးသားများသည်အမျိုးသမီးများထက်လုပ်အားခပိုမိုရရှိကြသည်။ ဒေသတွင်းအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှု ကိစ္စရပ်များတွင်အမျိုးသမီးများ၏အခန်းကဏ္ဍနည်းပါးနေသေးကြောင်းတွေ့ရသည်။ မူလတန်းကျောင်းပညာရေးမှ တက္ကသိုလ်ပညာရေးထိကျားမတန်းတူအခွင့်အရေးရှိပါသည်။

(ဇ) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် များစွာ အထောက်အကူ ပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာတွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့(၉)ဖွဲ့ရှိသည်။ သီရိရတနာခမ္မစကြာ**အဖွဲ့**၊ဝံသပါလလူမှုကူညီရေးအသင်း၊မေတ္တာရှင်နာရေးကူညီမှုအသင်း၊ကျေး**ရွာမီ ီးသတ်အဖွဲ့**၊ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့၊ မိဘဆရာအသင်း၊

လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးနှင့်ရေကော်မတီ၊ကျေးရွာဂေါပကနှင့်ဘုရားပွဲဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီအဖွဲ့တို့ဖြစ်သည်။ **ကျေးရွာ မိဘဆရာအသင်းအဖွဲ့သည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင် လိုအပ်သည်များကို ဆရာများနှင့်ပူးပေါင်းပြီး ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။** ကျေးရွာရှိအဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ကြားချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်းအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာသဘောတရားများနှင့်ပတ်သက်၍ အားနည်းကြသဖြင့် အဖွဲ့အစည်းများအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးလင်းရေးကော်မတီကို (၁၉၉၇) နှစ်တွင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ရန်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း၊ မိုးရာသီကုန်ဆုံးပါကလမ်းမီးများပြုပြင်ခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်သည်။ ကျေးရွာလူငယ်မီးသတ်အဖွဲ့သည် နွေရာသီမီးဘေးကာကွယ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ အဖွဲ့အသီးသီး၏လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေမှုသည် အချင်းချင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှုနည်းသည်မှအပ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံ အုပ်ချုပ်မှုစံနစ်သည် ကောင်းမွန်သည့် အနေအထားတွင် ရှိပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာ၏အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ မိုးရေကိုသာအဓိကထား၍ စိုက်ပျိုးကြရသည်။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ ကုလားပဲ၊မြေပဲ၊ပဲစင်းငုံ၊နှမ်း၊ မတ်ပဲ၊နေကြာ၊ပြောင်းစသည်တို့ကိုအဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကလျှင်ကုလားပဲ(၁၅)တင်း၊မြေပဲ(၂၈)တင်း၊ပဲစင်းငုံ(၁၂)တင်း၊နှမ်း(၁၀)တင်း၊နေကြာ(၁၇)တင်းခန့်ထွက်ရှိပါသည်။တောင်သူအများစုသည်လုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှုပြဿနာရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။စိုက်ခင်းများတွင်ကျရောက်တတ်သောဖျက်ပိုးများအတွက်ထိရောက်သောပိုးသတ်ဆေးနှင့် နှိမ်နင်းရေးနည်းစနစ်များကို တောင်သူများအနေဖြင့် လိုအပ်လျှက်ရှိသည်။

ကျေးရွာမှ အိမ်ထောင်စု (၂၅)စုခန့်သည် စီးပွားဖြစ် သိုး၊ဆိတ်၊ဝက် မွေးမြူရေးကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး အခြားသားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ အနေဖြင့် ကျေးရွာမှ အိမ်ထောင်စု(၄)စုသည် ဥ/အသားစားကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာမှလယ်ယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများသည် မိသားစုဝင်ငွေရရှိရေးအတွက်အစိုးရဝန်ထမ်း၊ စက်ချုပ်ခြင်း၊ဆီကြိတ်စက်၊ပဲခွဲစက်၊လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ခြင်း စသော လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်းမှ သိုးဆိတ်ခြံများတွင်အငှားကျောင်းခြင်း စသော အငှားဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း လုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ အချို့ အိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားလုပ်ကိုင်ကြသည်။လက်လုပ်လက်စားများ ဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးရေးရာသီချိန်တွင် အလုပ်အကိုင်ပေါ်များပြီး ကျန်ကာလများတွင် လုပ်ငန်းနှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် စားဝတ်နေရေးခက်ခဲသည်။လူငယ်အများစုသည် ရန်ကုန်မြို့၊ မန္တလေး၊မုံရွာမြို့စသော မြို့ကြီးများ တွင် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်၌နေ့စားလုပ်သားများအဖြစ်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာမှ သဘာဝအလျောက် ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်များသည် ထင်းလောင်စာ ထုတ်ယူခြင်းကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။စိုက်ပျိုးမြေများတွင်လည်း နှစ်စဉ်ဆက်တိုက် ဓာတ်မြေသြဇာများ အသုံးပြုခြင်း၊နွားချေးနှင့်သစ်ရွက်ဆွေးစသော သဘာဝမြေသြဇာများ မထည့်သွင်းနိုင်ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေများတွင် မြေဆီလွှာများ အဆင့်အတန်း ကျဆင်းလာ ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သိုးဆိတ်ခြံများတိုးချဲ့ မွေးမြူလာသောကြောင့် မိုးရာသီတွင် အနံ့ အသက်ဆိုးရွားပြီး ကျန်းမာရေးအတွက် စိုးရိမ်နေရပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုရရှိပြီး တောင်သူလယ်သမားများအား စပါးသီးနှံတစ်ဧကလျှင် ချေးငွေ(၁၅၀,၀၀၀)ကျပ်နှုန်း၊ တောင်သူတစ်ဦးကိုအများဆုံး(၁၀) ဧကအထိထုတ်ချေးပေးပါသည်။ ချေးငွေကာလမှာ(၆)လခန့်ဖြစ်၍ အတိုးနှုန်းမှာတနှစ်လျှင် (၄.၂%) ဖြစ်သည်။ မိုးစပါးနှင့်ယာသီးနှံနှစ်သီးစလုံးချေးငွေရရှိကြသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ယာသီးနှံများအတွက်ချေးငွေမှာတစ်ဧက(၂၀,၀၀၀)ကျပ်နှုန်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာသမဝါယမအသင်းဖွဲ့စည်းထားပြီးမြို့နယ်သမဝါယမဌာနသည် အဖွဲ့ဝင်များကိုချေးငွေထုတ်ပေးပြီးအတိုးနှုန်းမှာ(၁.၅%)ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်ဆားလင်းကြီးမြို့ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များတွင် ငွေစုဆောင်းခြင်း၊ ငွေလွှဲခြင်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများအတွက်

သက်သာသောအတိုးနှုန်းဖြင့် ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများမရှိပဲ လိုအပ်သောအခါ ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများထံမှချေးယူရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းပညာရေးကို သင်ကြားနိုင်ပြီး မူလတန်းကျောင်းသားဦးရေ (၄၆) ဦး၊ အလယ်တန်းကျောင်းသားဦးရေ (၅၅) ဦး ရှိသည်။ အထက်တန်းကျောင်းသားဦးရေ စုစုပေါင်း (၃၀) ဦးရှိပြီး ကျားတက်ကျေးရွာအထက်တန်းကျောင်း တွင် တက်ရောက် ပညာသင်ကြားနေသည်။ တက္ကသိုလ်ပညာ သင်ကြားနေသူ (၂၃) ဦး၊ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရသူဦးရေ (၇၀) ဦး ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိဘဆရာအသင်းရှိပြီး ကျေးရွာပညာရေး တိုးတက်ရေးအတွက် ကျောင်းအသုံးအဆောင် ပရိဘောဂများ ဖြည့်တင်းပေးခြင်း၊ ကျောင်းဆရာများ နေထိုင်ရန် စီစဉ် ပေးခြင်း စသောကိစ္စများကို ကျေးရွာမိဘဆရာအသင်းမှ ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ကျောင်းစာသင် ဆောင် အနေအထားမှာ လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်ပြီး ဆရာ/ဆရာမဦးရေ လုံလောက်မှု မရှိပါ။

ကျေးရွာတွင်ဆေးပေးခန်းမရှိသော်လည်း ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကျွေးခြင်းကျန်းမာရေးဝန် ဆောင်မှုများရရှိပါသည်။ ရွာအနီး ကံနီကျေးရွာဆေးပေးခန်းမှ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များနှင့် အရေးပေါ်လူနာများအအတွက် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ခံယူနိုင်သကဲ့သို့ ကလေးငယ်များ အတွက်လည်း ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကျွေးသော အစီအစဉ်များ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် (၅) မိုင်သာ ကွာဝေးသော ကျားတက်တိုက်နယ်ဆေးရုံတွင်လည်း ဆေးကုသမှုခံ ယူနိုင်ပါသည်။ ကျားတက်ကျေးရွာသည် လျှပ်စစ်မီးရရှိသော ရွာဖြစ်သည့်အလျောက် လိုအပ်သောဆေးများအတွက် အအေးခန်းဖြင့် သိုလှောင်ရန်ရေခဲသေတ္တာသုံးပြီး သိုလှောင်ထားနိုင်သည်။ သောက်သုံးရေအတွက် အိမ်ထောင်စုများသည် ရွာပိုင်ရေတွင်းမှရေပိုက်လိုင်းဖြင့် အလွယ်တကူရေသွယ်ယူ သုံးစွဲကြပြီး လုံလောက်မှုရှိသည်။

ကျေးရွာသည် သိုးဆိတ်မွေးမြူရေးကိုစီးပွားဖြစ် လုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာဖြစ်သောကြောင့် မိုးရာသီတွင်အနံ့အသက် ဆိုးရွားပြီးကျန်းမာရေးအတွက်စိုးရိမ်ရပါသည်။ ကျေးရွာမှအချို့ အိမ်ထောင်စုများသည် ပလပ်စတစ်အမှိုက်များ အညစ်အကြေး စနစ်တကျစွန့်ပစ်မှုမရှိသေးပါ။ သန့်ရှင်းသောရေအား ကောင်းစွာသုံးစွဲနိုင်သော ကျေးရွာဖြစ်သော ကြောင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုနှင့် ကျန်းမာရေး အဆင့်အတန်း ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်

အိမ်ထောင်စု (၁၈၉) ခန့် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲနိုင်ကြသောကြောင့် စနစ်တကျအညစ်အကြေးစွန့်ပစ်မှု ရှိပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် နေရာသီးသန့်မရှိပါ။ လူငယ်များသည်ကျေးရွာရှိလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီးဘာသာရေး ပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့် ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် လူငယ်များအတွက် ဆောင်ရွက်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းသီးသန့်ဖော်ဆောင် နိုင်ခြင်းမရှိသေးချေ။ကျေးရွာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနေထိုင်သော ကျေးရွာဖြစ်သောကြောင့်နှစ်စဉ် ဝါကျွတ်ပွဲတော်ကို ရိုးရာအစဉ်အလာတိုင်း ကျင်းပပါသည်။နှစ်သစ်ကူး သင်္ကြန်ကာလတန်ခူးလတွင် လူငယ်များသည်ရေကစားခြင်း၊လူကြီးများသည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်းတို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာရိုးရာ အစဉ်အလာနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု (လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး)

ကျေးရွာသည်မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ၁၉၉၇ခုနှစ်တွင် ကိုယ်အားကိုယ်ကိုးလျှပ်စစ်မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု (၁၉၀) စုရှိသည့်အနက်(၁၈၆)အိမ်ထောင်စုသည် လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ခြင်းရှိပါသည်။ ကျန်(၄)အိမ်ထောင်စုခန့်သည် လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိပဲ ဆိုလာစနစ်ဖြင့်သာ သုံးစွဲကြပါသည်။

ပခုက္ကူ ဆားလင်းကြီး မုံရွာသို့ ဆက်သွယ်သောကားလမ်းမသည် ကတ္တရာလမ်းဖြစ်သောကြောင့် ကောင်းမွန်သည်။ ဆက်သွယ်ရေး ကွန်ယက် များအားလက်လှမ်းမီခြင်းရှိပြီး ကျေးရွာသားအများစုသည် လက်ကိုင်ဖုန်း များသုံးစွဲနိုင်ကြပြီးသတင်းအချက်လက်များရရှိကြပါသည်။

(စျ) ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် လုံခြုံရေး

ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာသည် ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်တွင် ကျိုင်းခမောက်ကျေးရွာအုပ်စုအဖြစ်ပါဝင်ပြီး ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ဦးသည် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့်လုံခြုံရေးအတွက် ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် ပူးပေါင်း၍ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သည်။

ကျားတက်ရဲစခန်းမှလုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှုများရရှိပြီးကျေးရွာတွင်ကြီးမားသောရာဇဝတ်မှုများမရှိပါ။ ကျားတက်ရဲစခန်းမှ နယ်ထိန်းရဲများ လုံခြုံရေးကင်းလှည့် ဆောင်ရွက်သော ဝန်ဆောင်မှု ရရှိပါသည်။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က)ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာသည်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီးလယ်ယာမြေများသည်မြေဆီသြဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သောကြောင့် နှမ်း၊ပဲစဉ်းငုံ၊မတ်ပဲ၊ပဲတီစိမ်း၊မြေပဲ၊ကုလားပဲစသည့်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။မျိုးကောင်းမျိုးသန့်နှင့် ဈေးကွက်သေချာမှုများရရှိနိုင်လျှင်ယခုထက်ပိုမို၍အထွက်တိုးနိုင်ရန်အလားအလာကောင်းများရှိပါသည်။ဆားလင်းကြီး ပခုက္ကူ မုံရွာဆက်သွယ်သောလမ်းမဘေးတွင် တည်ရှိပြီးမြို့ပြနှင့်နီးသောကြောင့်လုပ်သားဈေးကွက်သို့ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းကောင်းခြင်း၊စက်ရုံများ၊ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ စသည်တို့တွင်သွားရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးသွင်းအားစုများအလွယ်တကူရနိုင်ခြင်း၊ ထုတ်ကုန်များအတွက်ကုမ္ပဏီများနှင့်တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်နိုင်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဆင်ပြေလွယ်ကူခြင်းမွေးမြူရေး၊စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များအားပခုက္ကူ၊မုံရွာဈေးကွက်များသို့ တိုက်ရိုက်ရောင်းဝယ်မှုများပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်သင့်တင့်သောအတိုးနှုန်းဖြင့်ချေးငွေလက်လှမ်းမီရန်လိုအပ်ပါသည်။မြို့ပြနှင့်နီးသောကျေးရွာဖြစ်၍ လက်ရှိစိုက်ပျိုးမြေဧရိယာအပြင်တိုးချဲ့ရန်မြေနေရာမရှိတော့ပါ။ဆောင်းသီးနှံ၊ မိုးသီးနှံ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်စသည်တို့တိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရေး၊ဖျက်ပိုးရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ (ဥပမာ – ကျေးရွာတွင် ကုလာပဲညိုးသေရောဂါကြောင့် ဆိုးရွားစွာအထွက်နှုန်းထိခိုက်ခြင်း)၊ ဆောင်းသီးနှံတို့အပြင်ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံများစိုက်ပျိုးနိုင်ရန် အတွက်နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများလိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။ကျေးရွာဆေးပေးခန်းနှင့် ပုံမှန်ကျန်းမာရေးပညာပေးအစီအစဉ်များနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန် ကျန်းမာရေးဌာနသို့

တင်ပြဆောင်ရွက်ရမည်။ထို့ပြင်မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍
ကျေးရွာနေအိမ်အချို့လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ရန်လိုအပ်
နေသေးသောကြောင့်လျှပ်စစ်မီးလိုင်းများတိုးချဲ့ရေးဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။နွား၊သိုး၊ဆိတ်၊ဝ
က်၊ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန်သက်သာသောအတိုးနှုန်းဖြင့်ရင်းနှီးငွေရရှိရန်
လိုအပ်နေခြင်း
စသည်တို့သည်ကျေးရွာ၏အဓိကကျော်လွှားရမည့်အဟန့်အတားများနှင့်စိန်ခေါ်မှုများဖြစ်ပါသည်။

(၆) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာယေဘု
ယျအားဖြင့်လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေး ဖြစ်ပါသည်။
ထို့ကြောင့်ပင်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီ
မံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါလူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့်အဆိုပါ
ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့်ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး
အကောင်အထည်ဖော်ရမည့်နည်းဗျူဟာများကိုဆွေးနွေးဖော်ထုတ် ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ
ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး
ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့်
ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်
ကုန်စည်ကူးသန်းသွားလာရေးကောင်းမွန်လာပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာစေရမည်။

(၂)
ကျေးရွာမှတောင်သူလယ်သမားများသည်စပါး၊ဂျုံ၊ကုလားပဲ၊ပဲတီစိမ်းမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များသုံးစွဲနိုင်
အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်သီးနှံများပိုမိုတိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ပြီးစီးပွားရေအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာ
စေရမည်။

(၃) အတိုးသက်သာစွာဖြင့် ချေးငွေရရှိစေပြီး သိုး၊ဆိတ် ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ
တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ/သားတို့၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာပြီး လူနေမှု အဆင့်
အတန်း မြင့်မားလာစေ ရမည်။

(၄) ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း လက်လှမ်းမီအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပညာပေး အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသားများ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ ပြည့်ဝလာ၍ ကျန်းမာရေး အဆင့်အတန်း မြင့်တက်လာစေရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုကိုရယူမည်။ ငွေကြေး၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးသော အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ဆက်သွယ်၍ ဈေးငွေရရှိ အောင်ဆောင်ရွက်ပြီး သိုး၊ဆိတ်၊ဝက်၊ စသော မွေးမြူရေး တိုးချဲ့ လုပ်ကိုင်မည်။ ကျေးရွာကျန်းမာရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဌာနသို့ ဆက် သွယ်တင်ပြ၍ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့်ပညာပေးအစီအစဉ်များ ရရှိအောင်ဆောင် ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေး အဆင့်အတန်းမြင့်တက်အောင် ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများ ရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာများထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်း၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများမှ ရရှိထားသောနည်းပညာများကို ကျေးရွာသူ/သားများအား မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြု ဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ခဲ့ကြ ပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

၍ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါ ပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများ ရရှိမှုကလည်း အဓိက ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် စပါးသီးနှံနှင့် ဆောင်းသီးနှံများအတွက် (ကာလတို ချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများအတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သောချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို လျှော့ချပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့် ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှု အားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များ ရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသော နည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မုံရွာမြို့၊ ပခုက္ကူမြို့နှင့် မကွာဝေးသော အားသာချက်ကို အမှီပြု၍ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သောဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြပေးနိုင်မည့် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများစီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက်ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန်

လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသောဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများစသည်တို့အတွက် လိုအပ်သောကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက်စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့်ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ဈေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်စွာ တိုးတက်လာစေပါမည်။

(၈)ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင်များစွာအထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classifi-cation သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ – စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန် အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ–လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ – ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊
- လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(၃) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာ သူ/သား အုပ်စု (၅) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ –

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်းအကြောင်းအရာ ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
စီမံအုပ်ချုပ်မှု ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု	**စီမံအုပ်ချုပ်မှု ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း** ၁။ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအစီအစဉ်			လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ၏စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းဆောင်ရည်များကိုတည်ဆောက်မည်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖွဲ့၊ စီးပွားရေးအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး ကူညီဆောင်ရွက်မည်။ အဖွဲ့အစည်းများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအတွက်မြို့နယ်နှင့်ပြင်ပအထောက်အပံ့များရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည်။	**ကျေးလက်ဦးစီး**
စိုက်ပျိုးရေး	**စိုက်ပျိုးရေး သီးနှံတိုးတက်ထုတ်လုပ်ရေးစီမံကိန်း** ၂။သီးနှံတိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက်နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း ၃။စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်ချေးငွေ လုံလောက်စွာရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍သီးနှံရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်း၊မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရေးစသည့်နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။တောင်သူလယ်သမားအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီးအောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင် ရွက်မည်။ (က)ကုလားပဲမျိုးကောင်းများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (ခ)သီးလှည့်စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (ဂ)သဘာဝမြေသြဇာများကိုပိုမိုသုံးနိုင်ရေးနှင့်နည်းပညာများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း စသောအစီအစဉ်များပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။	**စိုက်ပျိုးရေး**
မွေးမြူရေး	**စီးပွားဖြစ်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း** ၄။ရောဂါကာကွယ်ရေးအတွက်မွေးကုဦးစီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍ ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံခြင်း ၅။ဥစားကြက်၊အသားစားကြက်များတိုးချဲ့မွေးမြူ			နွား၊သိုး၊ဆိတ်များတိုးချဲ့မွေးမြူနိုင်ရေးအတွက်နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီရေးဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ရောဂါကာကွယ်ဆေးများစုပေါင်းထိုးနှံခြင်း၊မွေးမြူရေးကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ဥစားကြက်၊အသားစားကြက်မွေးမြူခြင်းများဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။	**မွေးကုဦးစီးဌာန**

	ခြင်း				
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ	**အသေးစားနှင့်အလတ်စားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း စီမံကိန်း** ၆။ဆီကြိတ်စက်၊အမုန့်ကြိတ်စက်၊ပဲခွဲစက်များတည်ထောင် ခြင်း			ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများဖန်တီးပေးခြင်းနည်းပညာနှင့်ငွေကြေးအကူအညီများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များဖြစ်သည်။ • ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ပို့ဆောင်ရေး၊စက်ပြင်စသည်) • ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှုအတတ်ပညာများ	
ဘဏ်စနစ်နှင့်ငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းများ	**ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း** ၇။ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			စိုက်ပျိုးစရိတ်၊တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများတိုးတက်ရေးအတွက်ဘဏ်နှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာစွမ်းရည်များမြှင့်တင်ခြင်း၊ကျေးရွာအဖွဲ့စည်းများကိုယ်တိုင်စီမံခန့်ခွဲသောငွေစုငွေချေးစနစ်တည်ထောင်ခြင်း၊ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့အစည်းများဖွံ့ဖြိုးအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ပါဝင်ပါမည်။	
ကျန်းမာရေး	**ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း** ၈။ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း ၉။ကျေးလက်ကျန်းမာရေးပညာပေးအစီအစဉ်များနှင့်ဝန် ဆောင်မှုများရှိ အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း ၁၀။ကျေးရွာတွင်းရေနုတ်မြောင်းတူးဖော်ခြင်းနှင့်ရေသုံးစွဲရာတွင် စံနစ်တကျသုံးစွဲခြင်းနှင့်ရေမဝပ်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည်မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနသို့တင်ပြ၍ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအတွက်ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းရရှိအောင်တင်ပြမည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင်းရေဝပ်သောနေရာများကိုရေနုတ်မြောင်းများတူးဖောင်နိုင်ရန်မိုးရာသီကုန်ဆုံးပါကကျေးရွာသားများနှင့်ဆွေနွေးတိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ရေနုတ်မြောင်းများတူးဖော်ခြင်းဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍ကျေးရွာအတွက်ကျန်းမာရေးပညာပေးအစီအစဉ်များရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည်။ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းအစီအစဉ်များရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည်	**ကျန်းမာရေးဌာန**

ပညာရေး	**ကျေးရွာပညာရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိ** **န်း**၁၁။လိုအပ်နေသော ပညာရေးဝန်ထမ်းများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း(၅၀စုံ)			ကျေးရွာပညာရေးကော်မီတီဖွဲ့စည်းပြီးပညာရေးဌာနသို့တင်ပြ အောက်ပါလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာပညာရေးကော်မတီကိုဖွဲ့စည်း၍ကျေးရွာအလယ်တန်း ကျောင်းတွင်လိုအပ်နေသောပညာရေးဝန်ထမ်းများရရှိနိုင်ရန်မြို့န ယ်ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွ က်သွား မည်ဖြစ်သည်။	
ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား	**လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အစီအစဉ်များ** ၁၂။စက်ယန္တရားမောင်းသင်တန်း၊အီလက်ထနစ်စံ က်ပြုပြင်သင်တန်း၊လျှပ်စစ်စက်ကရိယာပြုပြင်ရေ းသင်တန်းများလူငယ်များရရှိအောင်ဆောင် ရွက်ခြင်း			စိတ်ဝင်စားသောလူငယ်များနှင့်ရပ်မိရပ်ဖများပူးပေါင်းပြီးနွေရာ သီယဉ်ကျေးမှု သင်တန်းဖွင့်လှစ်ရန်ဆောင်ရွက်မည်။ စာကြည့်တိုက်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီကိုပြန်လည်ဖွဲ့စည်း၍ မြို့နယ်ပြန်ဆက်ဌာနနှင့်ဆက်သွယ်ပြီးစာကြည့်တိုက်ပုံမှန်ဖွင့် လှစ်ခြင်းနှင့်၊စာအုပ်များရရှိဆောင်ရွက်မည်။အသက်မွေးဝမ်းကျေ ာင်းမှုသင်တန်းပေးသောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ဆက်သွယ်ဆောင် ရွက်ပြီးလူငယ်များအတွက်အောက်ပါအတတ်ပညာများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည်။	
ကျေးရွာအ ဆောက်အအုံ	**ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အအုံများဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးစီမံကိန်း** ၁၃။ကျေးရွာတွင်းလမ်းများပြုပြင် ခြင်း၊ကျောက်စရစ်ခင်းခြင်း ၁၄။ကျေးရွာစာကြည့်တိုက် ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်း			ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည်မြို့နယ်ကျေးလက်ဦးစီးဌာန နှင့်ဆက်သွယ်၍ဆက်သွယ်တင်ပြ ဆောင်ရွက်မည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့်ဆောက်လုပ်ရေး ဆပ်ကော်မတီသည်ရန်ပုံငွေနှင့်ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းနည်းပ ညာအထောက်အပံ့ရရှိနိုင်ရန်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။	**ကျေးလက်ဦးစီး**

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်း	**ဦးစားပေး အဆင့်**	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ ပြုပြင်ခြင်း၊ကျောက်စရစ်ခင်းခြင်း	၁	——				
၂။ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း	၂	——				
၃။ သီးနှံတိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး အတွက် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမှီအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃	——	——	——		
၄။ကျေးရွာစာကြည့်တိုက် ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်း	၄	——	——			
၅။ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအစီအစဉ်	၅	——				
၆။ကျေးရွာလူငယ်များ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာသင်တန်းများရရှိရေး	၆	——				
၇။တစ်နိုင်တစ်ပိုင်နှင့်စီးပွားဖြစ်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်ရေး	၇	——				
၈။ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလက်လှမ်းမှီမှု တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈		——			
၉။ ဆီကြိတ်စက်၊အမုန့်ကြိတ်စက်၊ ပဲခွဲစက်များ တည်ထောင်ခြင်း	၉	——	——	——	——	
၁၀။စက်ယန္တရားမောင်းသင်တန်း၊အီလက်ထနစ်စက်ပြုပြင်သင်တန်း၊လျှပ်စစ်စက်	၁၀	——				

စီမံကိန်း	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
ကိရိယာပြုပြင်ရေးသင်တန်းများလူငယ် များရရှိအောင်ဆောင် ရွက်ခြင်း						
၁၁။ဥစားကြက်၊အသားစားကြက်များတိုး ချဲ့မွေးမြူ ခြင်း	၁၁	——	——	——	——	
၁၂။ ရောဂါကာကွယ်ရေးအတွက်မွေးကု ဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကာကွယ် ဆေး ပုံမှန် ထိုးနှံခြင်း	၁၂	——	——			

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံ အဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ ပြုပြင်ခြင်း၊ ကျောက်စရစ်ခင်းခြင်း					
၂	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း တည်ဆောက် ခြင်း					
၃	သီးနှံတိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး အတွက် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု များအား လက်လှမ်းမှီအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း					
၄	ကျေးရွာစာကြည့်တိုက် ပြန်လည် ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်း					

၅	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအစီအစဉ်					
၆	ကျေးရွာလူငယ်များ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာသင်တန်းများရရှိရေး					
၇	တစ်နိုင်တစ်ပိုင်နှင့်စီးပွားဖြစ်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်ေ ေး					
၈	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလက်လှမ်းမှီမှုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း					
၉	ဆီကြိတ်စက်၊အမုန့်ကြိတ်စက်၊ပဲခွဲစက်များ တည်ထောင်ခြင်း					
၁၀	စက်ယန္တရားမောင်းသင်တန်း၊အီလက်ထနစ်စက်ပြုပြင်သင်တန်း၊လျှပ်စစ်စက် ကိရိယာပြုပြင်ရေးသင်တန်းများလူငယ်များရရှိအောင်ဆောင် ရွက်ခြင်း					
၁၁	ဥစားကြက်၊အသားစားကြက်များတိုးချဲ့မွေးမြူခြင်း					
၁၂	ရောဂါကာကွယ်ရေးအတွက်မွေးကုဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကာကွယ်ဆေး ပုံမှန် ထိုးနှံခြင်း					

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာအလယ်တန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် အလယ်တန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ

- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်း၊တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည် ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ် စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့ အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထား ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊

- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၇	၇	၁၄	
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၃	၂၂	၄၅	
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၈	၉	၃၇	
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၅ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၆	၃၀	၆၆	
၁၅ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၄၂	၃၂၃	၅၆၅	
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၅၈	၈၃	၁၄၁	
စုစုပေါင်း လူဦးရေ – ၈၆၈		**၃၉၄**	**၄၇၄**	**၈၆၈**	
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု –၁၉၀		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ – ၅ ဦး**			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

။ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၉၀)စုရှိပြီး၊တအိမ်ထောင်လျှင်ပျှမ်းမျှလူဦးရေ(၅)ဦးရှိပ ါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထေ ာင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၁၅				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၇၁				
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၆				
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၁				ကုန်စုံဆိုင်ရောင်းဝယ်ခြင်း

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁				
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ – UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	စုစုပေါင်း	၁၉၀				

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်လယ်ယာလုပ်ငန်းတောင်သူ(၁၃၆)အိမ်ထောင်စု၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ (၅၀)အိမ်ထောင်စုရှိပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၃၅၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၅၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း – ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား					

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၄၅၀၀		၄၀၀၀		
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား					
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား					
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား					
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) **လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**လစာ** ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**တစ်နာရီဝင်ငွေ** × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။…………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

(၁.၃)　 သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁)　စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၂.၅	သင့်		နှစ်စဉ်ရွာသွန်းသောမိုးရေဖြင့်စိုက်ပျိုးခြင်း
ယာမြေ /တောင်ယာ	၁၅၁၃.၈၉	သင့်		ယာမြေများကို ပဲစဉ်းငုံ၊မြေပဲ၊ကုလားပဲ၊နှမ်းစသောသီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြပြီး မိုးရေကိုသာအားထားရ
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	၂.၃၅	သင့်		
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	၄၉.၄	သင့်		
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
ပြစားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း	၁၅၆၈.၁၄			

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်။　　။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား – ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် ယာမြေအများဆုံးဖြစ်ပြီး နှမ်း၊ပဲတီစိမ်း၊မတ်ပဲ၊ကုလားပဲ၊ ပဲစဉ်းငုံ၊မြေပဲစသည့်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးကြသည်။၎င်းသီးနှံများကို သီးထပ်သီးညှပ်စိုက်ပျိုးကြသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	ခက်
အခြား ရင်းမြစ်များ		
အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း	နည်း
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ	လွယ်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည်ပဲမျိုးစုံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သောကြောင့်နွားစာလုံလောက်မှုရှိသည်။ သဘာဝစားကျက်မြေအနည်းငယ်ရှိသောကြောင့်သိုးဆိတ်များမွေးမြူနိုင်ကြသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၃၀ကေအထက်	၂၀-၁၅ကေကြား	၁၀ကေအောက်	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်၊သွပ်မိုးနှစ်ထပ်အိမ်	ပျဉ်ထောင်၊သွပ်မိုး နှစ်ထပ်အိမ်	ပျဉ်ထောင်၊သွပ်မိုးတစ်ထပ်အိမ်	သစ်သားအိမ်၊ဝါးထရံကာ၊ထန်းလက်မိုး

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊နွားလှည်း၊ ခြေလှေ့စက်	လက်တွန်းထွန်စက်၊နွားလှည်း	နွား၊လှည်း	မရှိ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	တီဗွီ၊ရေခဲသေတ္တာ ဆိုင်ကယ်၊ကား	တီဗွီ၊ဆိုင်ကယ်	ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး	စက်ဘီး
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး	စိုက်ပျိုးရေး၊ကျပန်းအလုပ်	ကျပန်းအလုပ်
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု				
အိမ်ထောင်စု -	၂၃(၁၂%)	၃၇(၂၀%)	၆၈(၃၆%)	၆၂ (၃၃%)

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု(၂၃)အိမ်၊ အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသောအိမ်ထောင်စု(၃၇)အိမ်၊ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၆၈)အိမ်နှင့်အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၆၂)အိမ်ရှိပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၈		နေ့စားလုပ်အားခဖြင့်ဖြေရှင်းခြင်း၊ကုန်စုံဆိုင်များမှအကြွေးယူခြင်း၊
၃ လနှင့် ၆ လအောက်	၂၆		သီးနှံထွက်ကုန်ပစ္စည်းများကြိုတင်ရောင်းချခြင်

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
			ား၊ကုန်စုံဆိုင်များမှအကြွေးယူခြင်း
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၅		သီးနှံထွက်ကုန်ပစ္စည်းများကြိုတင်ရောင်းချခြင်း၊

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာမှဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၃၀)စု၏ ၃၀%ဖြစ်သော(၃၉)အိမ်ထောင်စုကိုဝမ်းစာဖူလုံမှုစစ်တမ်းကောက်ယူ၍ရေးသွင်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်(၆၀)နှစ်ကျော်သောသက်ကြီးရွယ်အိုများအားလုံးသည် မိသားစုရှောက်မှုရှိကြပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	သီးနှံမရခြင်း၊သီးနှံဈေးမကောင်းခြင်း
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်	
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	ကျေးရွာသည်မြစ်နှင့်ဝေးသည်။မိုးရေမကြီး နိုင်ပါ။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	မိုးရာသီတွင်ပုံမှန်မိုးရွာသွန်းပါသည်။
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	ရေခဲလောက်အောင်အေးခြင်းမရှိပါ၊
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ကုန်းတွင်းပိုင်းဖြစ်သောကြောင့်အားပြင်း သောမုန်တိုင်းများဝင်ရောက်လေ့မရှိပါ။
၇	ငလျင်	နိမ့်	(၅)နှစ်တစ်ကြိမ်လောက်သာလှုပ်လေ့ရှိပြီး အားမပြင်းပါ။
၈	မီးဘေး	လတ်	နွေရာသီတွင်ပေါ့ဆမီးလောင်ကျွမ်းနိုင်သော ကြောင့်စိုးရိမ်ရသည်။
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	ပင်လယ်နှင့်ဝေးသည်။
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	တောင်တန်းဒေသမဟုတ်သောကြောင့်မြေ ပြိုလေ့မရှိပါ။
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	နိမ့်	စိုက်ပျိုးမြေချဲ့ထွင်ခြင်းကြောင့်ခြင်းသစ် တောပြုံးတီးမှုဖြစ်ပေါ်ပါသည်။
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	ငှက်ဖျားခြင်းပေါက်ပွားမှုနည်း၊ရွာသားများ ခြင်းထောင်ဖြင့်အိပ်စက်သည်။
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	တီဘီရောဂါကူးစက်ခံရမှုနည်း
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	လိင်အပျော်အပါးလုပ်ငန်းများမရှိခြင်း ကြောင့်

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	ပဋိပက္ခမရှိ
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	နိမ့်	ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးခြင်းကြောင့်
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	မရှိ
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	မြို့များနှင့်အလွယ်တကူဆက်သွယ်နိုင်
၁၉	အခြား		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ကျေးရွာသည်မြေပြန့်ဒေသကုန်းတွင်းပိုင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်ထိခိုက်သက်ရောက်ခံရနိုင်မှုမရှိသလောက်နည်းပါးပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	လောင်းကစားဝိုင်း၊အရက်ဆိုင်များမရှိ
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	နိမ့်	စိုက်ပျိုးရေးလယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်များတွင်အလုပ်အကိုင်လွယ်ကူ၊ဝင်ငွေရနိုင်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	သဘာဝဘေးဒဏ်များကျရောက်လေ့မရှိ၊ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသမဟုတ်ပါ ။

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	မြစ်ကမ်းဘေးတွင်နေထိုင်သူမရှိ
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	လတ်	လယ်၊ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်မြွေအန္တရယ်စိုး ရိမ်ရသည်။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်း ခံရသူများ (IDP)		မရှိ
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ		မရှိ
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်		မရှိ
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	နိမ့်	စိုက်ပျိုးရေးလယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်များ တွင်အလုပ်အကိုင်လွယ်ကူ၊ဝင်ငွေရနိုင်
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ		မရှိ
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဇရိယာတွင် နေထိုင်သူများ		မရှိ
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ		မရှိ
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား		မရှိ
၁၅	ဆေးစွဲသူများ		မရှိ
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူမ ျ ား		မရှိ
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်း သူများ		မရှိ
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ		မရှိ
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ		မရှိ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၂၀	ကားသမား		မရှိ
၂၁	အခြား		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

။ကျေးရွာသည်ရေသယံဇာတပေါ်များသောကျေးရွာဖြစ်ခြင်း၊ရေအသုံးပြုရာတွင်စည်းကမ်းမရှိခြင်းတို့

ကြောင့်မိုးရာသီတွင်ကျေးရွာတွင်းရေဝပ်လေ့ရှိပြီးခြင်ပေါက်ပွားမှု

များသောကြောင့်သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါကူးစက်ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	သီရိရတနာ မေ္မစကြာ	၃		၂၀	၂၀	ဘာသာရေး	၄	၆
၂	မေတ္တာရှင်	၂	၂၈		၂၈	နာရေးကူညီမှု	၄	၇
၃	ကျွန်းဖိုနွယ်ဝံသပလ	၂	၂၅		၂၅	ကျန်းမာရေး	၄	၆
၄	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့	၁	၉		၉	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး	၄	၆
၅	မီးသတ်	၂	၂၅		၂၅	မီးဘေးကာ	၄	၇

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
						ကွယ်ရေး		
၆	မိဘဆရာအသင်း	၃	၈		၈	ပညာရေး	၄	၆
၇	လူငယ်အဖွဲ့	၂	၄၀		၄၀	ရေပေးရေး	၄	၆
၈	ဂေါပက	၃	၁၁		၁၁	ဘာသာရေး	၄	၆
၉	လျှပ်စစ်မီး/ရေဇော်မတီ	၁	၁၈		၁၈	ရပ်ရွာမီးလင်းရေးနှင့်ရေပေးဝေး	၄	၇

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း – လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁–၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် – လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁–၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) – ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။……………………………………………………………

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………………..

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁			
၂			
၃			
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) **ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) **အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) **အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း**

(၄) **ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ** (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) **ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း** (ဥပမာ – UK Aid, GIZ **စသည်**)

(၆) **ပရဟိတအဖွဲ့** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) **ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။……………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၇၈	၄၁%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၁၁	၅.၇%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၁၂	၆.၃%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၄၂	၂၂%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၄၇	၂၅%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၉၀	၁၀၀	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၉၀)စုရှိ၍မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားဦးရေ(၇၈) အိမ်ထောင်စုထိရှိပြီး(၄၁%)ထိရှိပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်				

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဇေ	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း				
၄	အဝီစိတွင်း				
၅	လက်ငင် ရေတွင်း				
၆	စိမ့်စမ်းရေ				
၇	ချောင်းရေ				
၈	အခြား				

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဇေ	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
ကုလားပဲ	၇၀၀	တင်း	၁၀	၂၀	၁၅	သီတင်းကျွတ်	တပို့တွဲ	လတ်	လတ်	
နှမ်း	၂၅၅	တင်း	၃	၁၂	၇			လတ်	လတ်	
မြေပဲ	၅၀၀	တင်း	၃၅	၇၅	၅၅	တော်သလင်း	ပြာသို	လတ်	လတ်	

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ			
ပဲစဉ်းငုံ	၅၈.၈၉	တင်း	၇	၂၅	၁၆	ကဆုန်	ပြာသို	နိမ့်	လတ်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

။ကျေးရွာ၏အဓိကစိုက်ပျိုးစီးနှံများမှာပဲမျိုးစုံဖြစ်ပါသည်။မိုးကြိုရာသီတွင်နှမ်းစိုက်ပျိုးသည်။

(၂.၂.၁.၄)လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်	၆						ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်
လက်တွန်းထွန်စက်	၂						ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်
အစေ့ချ ကိရိယာ							
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်							
ရိတ်သိမ်းစက်							

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ခြွေလှေ့စက်	၃၂						ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်
ရေစုပ်စက်							
ခြေနင်းရေတင်စက်							
မြက်ရိတ်စက်							
အခြား							

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊ မြေဆီသြဇာ)	**မြေယာတိုးချဲ့ရန်မရှိ၊**
ရေရင်းမြစ်	**မိုးရေကိုသာအားထားစိုက်ပျိုးကြသည်။**
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ	**နွားချေးဆွေး၊ဆိတ်ချေး၊ကြက်ချေးမြေသြဇာများရနိုင်၊**
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	ပိုးမွှားကာကွယ်နှိမ်နင်းရန်ဓာတု ပိုးသတ်ဆေးများအလွယ်တကူရရှိသည်။
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး	**စပါးစိုက်ပျိုးရန်ချေးငွေတစ်ဧကလျှင်(၁၅၀၀၀၀)ကျပ်၊ယာသီးနှံစိုက်ပျိုးရန်**

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှုများ	**(၂၀၀၀၀)ကျပ်အစိုးရဘဏ်မှချေးငွေရရှိသည်။**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	**စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများရရှိသည်။**
သွင်းအားစုဈေးကွက်	**ပိုးသတ်ဆေး၊ဓါတ်မြေဩဇာများအလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိသည်။**
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**လယ်ယာသီးနှံများကိုအလွယ်တကူတင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည်။**
အခြား	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၂.၁.၆)သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	**မရှိ**
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	**သီးထပ်စိုက်ပျိုးမှုများလာခြင်းကြောင့်**လယ်ယာမြေများမြေဆီဩဇာကျ ဆင်းလာသည်။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး ရရှိနိုင်မှု	**စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင်ရင်းနှီးရန်လုံလောက်သောချေးငွေမရရှိ**
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီရရှိအသုံးချနိုင်မှု	**စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအချိန်မှီလုံလောက်စွာရရှိနိုင်သော်လည်းအ ရည်အသွေးအာမခံချက်မရှိသောကြောင့်တခါတရံတွင်တောင်သူများဆုံး ရှုံးခဲ့ရမှုများနှင့်ကြုံရတတ်ပါသည်**
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	**မြို့ပြသို့ကျေးရွာသားများသွားရောက်လုပ်ကိုင်သောကြောင့်လယ်ယာလု ပ်ငန်းခွင် တွင်လုပ်သားများရှားပါးလာသည်။**
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	**မိုးရေကိုသာ အားထားရ**

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	**မိုးခေါင်သောနှစ်များတွင် မလုံလောက် ၊သီးနှံများဆုံးရှုံး**
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	**သက်တန်းတိုအထွက်ကောင်းသီးနှံမျိုးများအသုံးပြုလာခြင်းနှင့်၎င်းမျိုးများသည်** ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါဒ**ဏ်မခံနိုင်သောကြောင့်ပိုးသတ်ဆေးအသုံးပြုခြင်းနည်းပညာမသိလျှင်သီးနှံများအထွက်နှုန်းကျဆင်းသည်။**
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	**နိုင်ငံခြားဈေးကွက်များနှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်ရန်လိုအပ်သည်။**
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများထံမှ** နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများရရန်လိုအပ်အေသည်။
အခြား	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လယ်ယာမြေများသည်သီးထပ်များနှစ်စဉ်စိုက်ပျိုးသောကြောင့်မြေဆီလွှာကျဆင်းလာပြီးစိုက်ပျိုးသီးနှံများစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရာတွင်ဓာတ်မြေဩဇာများထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးကြရသည်။ကုလားပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးရာတွင်လဲအပင်ပေါက်ရပြီးနောက်ညိုးသေရောဂါကျရောက်သဖြင့်အထွက်နှုန်းကျဆင်းလာသည်။ယာသီးနှံစိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေမှာလဲတစ်ဧကလျှင်(၂၀၀၀၀)ကျပ်သာထုတ်ပေးသောကြောင့်လုံလောက်မှုမရှိပါ။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၆၉	၁၈၆	
နို့စားနွား			
မြင်း			

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ကျွဲ			
မြည်း			
လား			
ဆိတ်	၁	၅၀	
သိုး	၁	၇၀	
ဝက်	၂၄	၂၅	
ကြက်	၄	၂၂၇	
ဘဲ			
နွားနောက်			
အခြား			
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်			
ပုဇွန်ကန်			
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း			
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
အခြား			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်စီးပွားဖြစ်ဥ/အသားစားကြက်မွေးမြူရေးခြံများရှိ၊သိုး၊ဆိတ်များကိုလွတ်ကျောင်းစနစ်ဖြင့်စီးပွားဖြစ်မွေးမြူကြသည်။နွားကိုခိုင်းနွားအတွက်သာမွေးမြူကြသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**နွားစာအလွယ်တကူရနိုင်သည်။**
ရေရရှိမှု	**ရွာတောင်ဘက်ရှိ ရေကန်မှ ရေရရှိသည်။**
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**ဝက်၊သိုး၊နွား**မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု
ချေးငွေ	ချေးငွေမရရှိပါ၊
သွင်းအားစုဈေးကွက်	သွင်းအားစု များအလွယ်တကူဝယ်ရနိုင်ပါသည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	**အသင့်အတင့်သာဝန်ဆောင်မှုများရရှိသည်။**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်ကောင်းမွန်ပါသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	**မြေနေရာကျယ်ဝန်းသည်။**
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	
ချေးငွေ	
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	
အခြား	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာမှအိမ်ထောင်စုများသည်သိုး၊ဆိတ်၊နွားမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းကို

ဆောင်ရွက်ကြသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ဈေးကွက် ရရှိနိုင်မှု	ဈေးကွက်မရရှိပါ
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်ပြီး ကြိုတင်ကာကွယ်မှုအသိပညာနည်းပါးသည်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	စနစ်တကျမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန်နည်းပညာအကူအညီများလိုအပ်ပါသည်။
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	လိုင်စင်တင်းကျပ်မှုမရှိပါ
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	
ဈေးကွက် ရရှိနိုင်မှု	
အခြား	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည့်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်သောကြောင့်

အသားစားကြက်မွေးမြူရေးနှင့်ဥစားကြက်များမွေးမြူရန်သင့်တော်ပါသည်။

သိုးဆိတ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်နေသော်လည်းစားကျက်မြေနှင့်အစာရှားပါးမှုကြေ

ဝင့်တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အခက်အခဲရှိပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး၊သံ၊ဂဟေ				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း				
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ–လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၃			ကုန်စုံဆိုင်ရောင်းဝယ်ခြင်း
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း				

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ်ငန်းအရေအတွက်**	**ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်**	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းမျ ား (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် **ဘေးကင်းလုံခြုံရေး**)				
၁၃	ပညာရေး	၁			ပညာရေးဘော်ဒါဆောင်
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ – UN,				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	INGOs, Companies. etc.,)				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ				

ရင်းမြစ် …(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃–က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ဆီကြိတ်စက်လုပ်ငန်း	**ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများအလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။**
ကုလားပဲအမုန့်ကြိတ်လုပ်ငန်း	**ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများအလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။**
မြေပဲ ခွဲခြင်းလုပ်ငန်း	**ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများအလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။**
ဓာတ်ဆီရောင်းဝယ်ခြင်းလုပ်ငန်း	**အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည်ဂျုံ၊ကုလားပဲ၊နှမ်းသီးနှံများထွက်ရှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်အခြေနေကောင်းများရှိပါသည်။ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်သောကြောင့်အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်အခြေနေကောင်းဖြစ်ပါသည်။

ဇယား (၂၃–ခ) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲ**များ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ဆီကြိတ်လုပ်ငန်း	**နည်းပညာနှင့်ရင်းနှီးငွေလိုအပ်ခြင်း၊**
ကုလားပဲအမှုန့်ကြိတ်လုပ်ငန်း	**နည်းပညာနှင့်ရင်းနှီးငွေလိုအပ်ခြင်း၊**
မြေပဲ ခွဲခြင်းလုပ်ငန်း	**နည်းပညာနှင့်ရင်းနှီးငွေလိုအပ်ခြင်း၊**
ဓာတ်ဆီရောင်းဝယ်ခြင်းလုပ်ငန်း	ရင်းနှီးငွေလိုအပ်ခြင်း

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည်စက်မှုကုန်ကြမ်းသီးနှံများထွက်ရှိသောကြောင့်စက်မှုလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန်အခြေနေကောင်းများရှိပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုနိုင်ခြင်းကြောင့်စက်မှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်သင့်တော်သည်။ ဆီကြိတ်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ ကုလားပဲဂျုံအမှုန့်

ကြိတ်လုပ်ငန်းများနှင့်အခြားအသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်နိုင်ပါသည်။ရင်းနှီးငွေနှင့်နည်းပညာများရရှိရန်အရေးကြီးပါသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	**ရွှေ့ပြောင်း**လုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၃၃	၂၆	၁၁	၃၇	၂၅	၁၁	၃၆	၁		၁
၂	**ရွှေ့ပြောင်း**လုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ	၅၅	၅၅	၃၁	၈၆	၅၅	၃၁	၈၆			
၃	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ	၁	၁		၁	၁		၁			
	၆ လ အထိ	၂	၁	၃	၄	၁	၃	၄			
	၁၂ လ အထိ	၃	၃	၁	၄	၃	၁	၄			
	၁၂ လ အထက်	–									

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။..

....

....

....

....

....

....

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၈၆
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	အခြား	

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………..

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၅၅				
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)			-	-	-
	- ဘဏ်	၅၅		-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်			-	-	-
	-ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-
	- ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။...

....

....

....

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ကျားတက်ဈေး(၅)မိုင်	မုံရွာဈေး(၂၅)မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကုန်းလမ်း (မော်တော်ကားလမ်း)	ကုန်းလမ်း(မော်တော်ကားလမ်း)
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	စားသောက်ကုန်၊လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊အဝတ်အထည်	စားသောက်ကုန်၊လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း၊အဝတ်အထည်၊စိုက်ပျိုးရေးသုံးပစ္စည်း၊ဓာတ်မြေဩဇာ၊လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့်	ကောင်း	ကောင်း

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ဝန်ဆောင်မှု		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

။ကျေးရွာသည်စားသောက်ရေး၊နေထိုင်ရေးနှင့်အဝတ်အစားလိုအပ်သောပစ္စည်းများဝယ်ယူရန်အတွက်ကျားတက်၊ဆားလင်းကြီး၊မုံရွာဈေးများနှင့်လက်လှမ်းမီ

သည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်(စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)	ချေးငွေ	(၆)လ	၄.၂%	မလို	လယ်မြေ၊ယာမြေပေါ်တွင်စိုက်ပျိုးသောသီးနှံများအတွက်သာထုတ်ချေးသည်။
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု /ငွေချေးအစီအစဉ်	ချေးငွေ	၆လ	၁.၅%	မလို	

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမ ည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
ငွေချေးပေးသူ					
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမ ျိုးများ	ချေးငွေ	၁လမှ၁၂လ	၂၄%မှ၆၀%	လို/မလို	ရင်းနှီးမှုဖြင့်ချေးသော ချေးငွေဖြစ်သည်၊အချိန် တိုင်းမရနိုင်
အခြား					

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ချေးငွေကိုစိုက်ပျိုးစရိတ်အတွက်သာရရှိပြီးအခြားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်ချေးငွေမရရှိကြပါ။စပါးသီးနှံအတွက်တစ်ဧကလျှင်(၁၅၀၀၀၀)ကျပ်ထုတ်ပေးပြီး၊ယာ သီးနှံစိုက်ပျိုးရန်တစ်ဧကလျှင်(၂၀၀၀၀)ကျပ်နှုန်းထုတ်ချေးပါသည်။ ချေးငွေလုံလောက်မှုမရှိသော ကြောင့်စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေပိုမိုရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	မြင့်	သီးထပ်စိုက်ပျိုးမှုမြင့်မားလာခြင်း ကြောင့်မြေဆီလွှာတနှစ်ထက်တနှစ်ကျ ဆင်းကျဆင်းလာသည်။

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်	သိုးဆိတ်များလွတ်ကျောင်းမွေးမြူခြင်း ကြောင့်အပင်မျိုးစိတ်များအတွက်အန္တရယ်ရှိလာသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်	သီးလှည့်မစိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့်ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုများလာပြီးသီးနှံများအထွက်နှုန်းကျဆင်းလာသည်။ဥပမာကုလားပဲတွင်ညိုးသေရောဂါကျရောက်သောကြောင့်အထွက်နှုန်းသိသာစွာကျဆင်းလာသည်။
ရေရှင်းမြစ်	လတ်	မိုးရေသာမှီခိုရခြင်း
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်	ပိုးသတ်ဆေးပေါင်းသတ်ဆေးများအလွန်အကျွံအသုံးပြုခြင်းနှင့်ဘူးခွံ၊ပုလင်းခွံများစံနစ်တကျမစွန့်ပစ်သောကြောင့်သက်ရှိများအတွက်အန္တရယ်ရှိသည်။

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
စာမတတ်သူဦးရေ	-	၇	၇	
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၁၉	၂၂	၄၁	

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၈	၄၅	၆၃	
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၅၅	၂၂၃	၃၇၈	
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၄၅	၂၅	၇၀	
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၁	၆	၁၇	
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၈	၄၂	၇၀	
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၂၇၆**	**၃၇၀**	**၆၄၆**	

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၃၃	၁၃	၄၆	
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၂၉	၂၆	၅၅	
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၁၂	၁၈	၃၀	
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၉	၁၄	၂၃	

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) **ဆယ်အိမ်မှူးများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ **။ကျေးရွာသည်ကျောင်းနေရွယ်ကလေးများအားလုံးကျောင်းသို့စာသင်ရန် မိဆရာအသင်းမှဆောင် ရွက်ပေးသည်**

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်း	ရွာတွင်း

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်၊စက်ဘီး၊ဆိုင်ကယ်			ခြေလျင်၊စက်ဘီး၊ဆိုင်ကယ်		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	အလျား၄၅ပေ×အနံ၁၅ပေ× အမြင့်၁၀ပေ တစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်			အလျား၉၀ပေ×အနံ၃၀ပေ× အမြင့်၁၂ပေ တစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်		
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ကပ်ကာ၊ပျဉ် ခင်း(ညံ့)			သွပ်မိုး၊အုတ်ကာ၊ကွန်ကရစ် အခင်း(သင့်)		
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများလုံ လောက်၊ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေကောင်း			ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများလုံ လောက်၊ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေကောင်း		
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရ အမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	၁လ(၁)ကြိမ်ခန့် နို့၊မုန့်၊ဟင်းခါး၊ဆန်ပြုတ် ၊ကြာဇံဟင်း ကျွေးမွေး			၁လ(၁)ကြိမ်ခန့် နို့၊မုန့်၊ဟင်းခါး၊ဆန်ပြုတ် ၊ကြာဇံဟင်း ကျွေးမွေး		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	**၁**	၃	၄	**၃**	**၂**	**၅**
ကျေးရွာခန့်						

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

။ကျောင်းဆောင်အဆောက်ဦကောင်းမွန်ပြီးကျောင်းအိမ်သာများလုံလောက်မှုရှိသည်။

(၂.၇.၄)   ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ဆရာ(၄)ဦး၊ဆရာမ(၅)ဦး ၊ပေါင်း(၉)ဦး လုံလောက်မှုမရှိ
တပည့် – ဆရာ အချိုး	၁၉
မူလတန်းပညာ	မရှိ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းထွက်နှုန်း	
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	အထူးအစီအစဉ်မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေ းကိရိယာ	လုံလောက်မှုရှိ
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့ပေးထားသော ကျောင်းသူ(၁)ယောက်ရှိပါသည်။
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	**ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှုအသင့်အတင့်ရှိသည်။**
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	နှစ်စဉ်ပညာရည်ချွန်ဆုပေးပွဲများကျင်းပရာတွင်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ကျောင်းဖွင့်ရာသီစတွင်ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများကျောင်းသို့အပ်နှံရေးဆောင်ရွက်ပေးသည်။

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အလယ်တန်းကျောင်းတွင်ကျောင်းဆရာမလုံလောက်သောကြောင့် ကျေးရွာခန့်ဆရာများခန့်ထားရသည်။ကျေးရွာမှမိဘဆရာအသင်းသည်နှစ်စဉ်ပညာရည်ချွန်ဆုပေးပွဲများကျင်းပနိုင်ရန်စီစဉ်ပေးသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု*			*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
		မြင့်	*နိမ့်*	*မရှိ*	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော		နိမ့်		***နွေရာသီတွင်ဖြစ်ပွားတတ်သည်။***

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		နိမ့်		မိုးရာသီတွင်ဖြစ်ပွားတတ်သည်။
၃	ငှက်ဖျား		နိမ့်		
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ			မရှိ	
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ			မရှိ	ကျေးရွာသားများသည်လိင်အပျော်ပါး လိုက်စားခြင်းမရှိ၊
၆	တီဘီ		နိမ့်		ရောဂါကူးစက်ခံရခြင်းမရှိ
၇	ဆီးချို		နိမ့်		လူကြီးပိုင်းတွင်ဖြစ်ပွားသော်လည်း နည်းပါးသည်။
၈	သွေးတိုး		နိမ့်		လူကြီးပိုင်းတွင်ဖြစ်ပွားသော်လည်း နည်းပါးသည်။
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)		နိမ့်		အနည်းငယ်သာကူးစက်ဖြစ်ပွားခြင်းခံရ သည်။
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု		နိမ့်		မရှိ
၁၀	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ			မရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။နှစ်စဉ်မိုးရာသီတွင်သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါကူးစက်ဖြစ်ပွားတတ်ပြီး လူငယ်များတွင်မိုးရာသီအအေးမိရောဂါဖြစ်ပွာသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း**	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	အဆုတ်ရောဂါ		*မရှိ*	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	*ရှိ*		
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	*ရှိ*		***နှစ်စဉ်ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းကိုကျန်းမာရေးဦးစီဌာနမှဆောင်ရွက်ပေးသည်။***
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	*ရှိ*		***ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်းမေးခိုင်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်းကိုကျန်းမာရေးဌာနမှဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။***
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	*ရှိ*		
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**	*ရှိ*		
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)		*ရှိ*	***နှစ်စဉ်ကလေးများအဟာရချို့တဲ့မှုရှိမရှိမှတ်တမ်းယူခြင်းကိုကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှဆောင်ရွက်လျှက်ရှိသည်။***
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှကျေးရွာသို့ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကျွေးခြင်းထိုးနှံပေးခြင်းအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	ကံနီ (၂ ဖာလုံ)	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး- သားဖွားဆရာမ -၁ဦး အရံသားဖွားဆရာမ- ၁ဦး	မလုံလောက်	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	ကျားတက် (၅ မိုင်)	မရှိ	ဆရာဝန် - ၁ဦး လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု -၅ ဦး သားဖွားဆရာမ - ၆ဦး အရံသားဖွားဆရာမ- ၇ဦး	လုံလောက်မှုရှိ	
မြို့နယ် ဆေးရုံ	ဆားလင်းကြီး		ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ဆေးဆိုင်	ကျားတက် (၅) မိုင်		ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-- ဆေးဝါး- သိုလှောင်ပုံစနစ်- အအေးခန်းစနစ်-	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေ အတွက်	အကောင်း/ အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း						
အဝီစိတွင်း/စက်တပ်	၄၈		✓	✓	✓	
အဝီစိတွင်း/တုံကင်						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
မြစ်/ချောင်း						
ရေကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						
အခြား	၁၄၂		✓	✓	✓	(ရေပိုက်လိုင်း)

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊

အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာမှအိမ်ထောင်စု(၁၄၂)စုသည် ရေကန်မှပိုက်လိုင်းဖြင့်ဖြန့်ဝေသော ရေကိုသုံးစွဲကြပြီး သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေကို လုံလောက်စွာရရှိပါသည်။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	**သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု**	**ရှင်းလင်းချက်**
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၈၉	
ကျင်းအိမ်သာ		
မြေပေါ် အိမ်သာ		
တောထိုင်	၁	
စုစုပေါင်း	၁၉၀	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။

(၂.၁၀) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	***ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ***	***ရှိ***	***မရှိ***	***မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်***
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု		✓	
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	✓		***ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်သာရေးနာရေးကိစ္စများတွင်လဲအမျိုးသမီးများပါဝင်လေ့ရှိသည်။***
၃	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ**		✓	***မရှိ***

#	*ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ*	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
	မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ			
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	✓		*ကျေးရွာမှအမျိုးသမီးများသည်* တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်မှုရှိကြသည်
၅	အခြား (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်… (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ကျားမတန်းတူအခွင့်အရေးရှိကြပြီးရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိစ္စများတွင်ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ကြသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး			✓	
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ဆိုး			✓	
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ဆိုး		✓		
အခြား						

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း – ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း – ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်းလမ်းနေရာအချို့သည်မိုးရာသီတွင်ရေဝပ်သောကြောင့်

သွားလာရေးမကောင်းကျောက်စရစ်ခင်းပြုပြင်ရန်လိုအပ်နေသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
ကွန်ကရစ်တံတား	၁၂×၈× ၆	ကောင်း	၂၀၁၀		
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်					
အခြား					

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရ**ေကြောင်း**သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင်း				
အခြား				

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ – မော်တော် ၃ – သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြစ်ကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမရှိ၊

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်			၈၆	၁၆၁	၂	၄		၇၄

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုများသည်ကူးသန်းသွားလာရန်မော်တော်ဆိုင်ကယ်များကိုအသုံးပြု၍သွားလာကြသည်။ စက်ဘီးများကိုကျောင်းသားများ ကျောင်းတက်ရန် အသုံးပြုကြသည်။နွားလှည်းများကိုမူလယ်ယာထွက်ကုန်များသယ်ဆောင်ရန်အသုံးပြုကြသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၁၈၆	သင့်	လျှပ်စစ်မီးအားနိုင်နင်းမှုရှိပြီး အခက်အခဲမရှိပါ။
ဆိုလာစနစ်	၄	သင့်	
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်			
လေစွမ်းအင်			
ဇီဝလောင်စာ			
အခြား			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည်၁၉၉၅ ခုနှစ်မှ စတင်၍နိုင်ငံတော်လျှပ်စစ်မီး အသုံးပြုနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ အိမ်တောင်စုများလျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းလိုလျှင်ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီသို့

(၃၅၀၀၀)ကျပ်ပေးသွင်းရန်သတ်မှတ်ထားပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) **ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဗြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၂၆၂	၅၇	၁၁၈	၃၂	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဆက်သွယ်ရေးကွန်ယက်များကိုလက်လှမ်းမှီခြင်းရှိသည်၊တယ်လီနော၊ အမ်ပီတီ၊အော်ရီဒူးစသောဆက်သွယ်ရေးအော်ပရေတာနက်ဝပ်များကိုအသုံးပြု၍ဆက်သွယ်ပြောဆို နိုင်ကြပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	အိမ်အများစုတွင်တီဗွီရှိခြင်းကြောင့် ဇာတ်လမ်းတွဲများကြည့်ရှုနိုင်ခြင်း
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကျေးရွာမှလူငယ်များသည်အလှူ၊မင်္ဂလာဆောင်ပွဲ များတွင်ဧည့်ခံကျွေးမွေးရာတွင်ကူညီဆောင်ရွက်ပေး သည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဘုရားပွဲများတွင်တရားပွဲအစီအ စဉ်များတွင်ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ပိုက်ကျော်ခြင်းလုံး၊ဘောလုံကစားခြင်းစသောအားက စားကစ္စည်းများတွင်လက်လှမ်းမှီမှုရှိကြသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကျေးရွာတွင်းလမ်းများပြုပြင်ရာတွင်လုပ်အားပေးပါ ဝင်ခြင်း၊တံတားတည်ဆောက်ရာတွင်လိုအပ်သော ပစ္စည်းများထိမ်းသိမ်းစောက်ရှောက်ပေးခြင်း၊
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	နှစ်သစ်ကူးသင်္ကြန်ပွဲတော်များကျင်းပခြင်း၊နှစ်စဉ်

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
	ဘုရားဆွမ်းလောင်းပွဲကျင်းပခြင်း
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	ကျေးရွာတွင်စာကြည့်တိုက်ရှိသောကြောင့်စာပေဖတ်ရန်လက်လှမ်းမှီကြသည်။

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာမှလူငယ်များသည်လူကြီးများကိုရိုသေလေ့ရှိပြီးလူကြီးများဦးဆောင်မှု နောက်တွင်တက်ကြွစွာဖြင့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေကိုကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦမျာအား လက်လှမ်းမီမှု	ကျေးရွာတွင်အိမ်တိုင်းနီးပါးဖုန်းရှိသောကြောင့်ဆက်သွယ်ရေးေ ောင်းမွန်ပြီးအချိန်နှင့်တပြေးညီဆက်သွယ်ပြောဆိုနိုင်ပါသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	နှစ်စဉ်နွေရာသီကြရောက်လျှင်မီးဘေးကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်လေ့ရှိပြီးအိမ်ထောင်စုများလိုက်နာကျင့်သုံးကြသည်။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ကျားတက်ရဲစခန်းနှင့်(၅)မိုင်သာကွာဝေးပြီးလုံခြုံရေးစောင့်ရှောက်မှုအကူအညီများရရှိသည်။
အခြား	

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /**သာမန်**	**မရှိ**	**၂**	**မရှိ**	**မရှိ**

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် – စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် – ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ကျေးရွာတွင်ကြီးမားသောမှုခင်းများဖြစ်ပွားလေ့မရှိပါ။သာမန်ခိုးမှုလောက်သာရှိပြီးကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည်လဲကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်ရေးဝန်ဆောင်မှုများဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ဇယား (၄၅)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
၁။	<u>**စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်**</u> • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများအား သိကျွမ်းမှုအားနည်းခြင်း၊	• **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိုလူကြီးလူငယ်လက်ဆင့်ကန်းတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သောအလေ့အထနည်းခြင်း** • ကျေးရွာအုပ်ချုပ်မှုစီမံရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများမရရှိသေးခြင်း၊	• **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်ခြင်း၊** • **ကျေးရွာတွင်း စေတနာဝန်ဆောင်မှုပေးမည့်လူငယ်များရှိခြင်း၊**	• **ကော်မီတီဝင်များ/လူငယ်များအချိန်ပေးနိုင်မှုနည်းခြင်း**	• **သဘောတရားသင်တန်းပို့ပိုးပေးခြင်း၊**	• **ကျေးလက်လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများလုပ်ဆောင်မှုစွမ်းရည်တိုးတက်ရေးစီမံကိန်း**
၂။	<u>**စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ**</u> • **ကုလားပဲအထွက်နှုန်းနည်းခြင်း၊ပိုးကျခြင်း** • **စိုက်ပျိုးစရိတ်ဘဏ်ချေးငွေမလုံလောက်ခြင်း** • **လယ်ယာသုံးစက်**	• **ကုလားပဲတွင်ညိုးသေရောဂါဖြစ်ပွားခြင်းပိုးကျငြင်း၊ကာကွယ်ဆေးများအချိန်မှီမဖြန်းခြင်း၊မျိုးမကောင်းခြင်း** • **စိုက်ဘဏ်မှယာသီးနှံအတွက်တစ်ကေနှစ်သောင်း**	• **ပဲစဉ်းငုံ၊နှမ်း၊ပဲတီစိမ်း၊ ကုလားပဲ ဈေးကွက်ကောင်းမွန်ခြင်း** • **၊ပိုး သတ်ဆေးများအလွယ်တကူဝယ်ယူရနိုင်ခြင်း** • **စိုက်ဘဏ်ချေးငွေ ပိုမိုရရှိရန်တင်ပြနိုင်ခြင်း**	• **အရစ်ကျစနစ်ထွန်စက်များဝယ်ယူရန်မဆက်သွယ်တတ်ခြင်း** • **ကုလားပဲမျိုးစေ့ရရန်ဌာနနှင့်မဆက်သွယ်တတ်ခြင်း**	• **ထွန်စက်အရစ်ကျဝယ်ယူနိုင်ရန် ဆက်သွယ်ခြင်း** • **ကုလားပဲမျိုးကောင်းရရန်ရေဆင်းမျိုးစေ့ဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း** • **ပဲမျိုးစုံပိုးမွှားရောဂါကြို**	**စိုက်ပျိုးသီးနှံတိုးတက်ထုတ်လုပ်ရေးစီမံကိန်း** သီးနှံတိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက်နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
	ကိရိယာမလုံလောက် ခြင်း	ကျပ်သာချေးပေးခြင်း • စိုက်ပျိုးရန်နည်းပညာ အားနည်းခြင်း			တင်ကာကွယ် ရေးနည်းပညာများရရှိ ရန်ဆောင်ရွက် ခြင်း	ပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်ရေး သင်တန်းများ စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်ချေး ငွေလုံလောက်စွာရရှိရ န်
၃။	<u>မွေးမြူရေးကဏ္ဍ</u> • ဥစား/အသားစားကြက် တိုးချဲ့ မွေးမြူရန်ခက်ခဲခြင်း • သိုးဆိတ်မွေးမြူရေးတိုး ချဲ့ရန်ခက်ခဲခြင်း • ဝက်တိရစ္ဆာန်ရောဂါကူး စက်ဖြစ်ပွားခြင်း	• ဥစား/အသားစားကြက် မွေးမြူရေးတိုးချဲ့ရန်ရင်း နှီးငွေနှင့်နည်းပညာ များလက်လှမ်းမမီခြင်း • မွေးမြူရေးချေးငွေ မရရှိ ခြင်း • စီပီဝက်မျိုးကောင်းရင်းနှီး	• ဥစား/အသားစားကြက်ဈေး ကွက်ကောင်းမွန်၊ဈေးကွက် လက်လှမ်းမှီခြင်း • ဥစား/အသားစားကြက်မွေးမြ မြူရန်သီးသန့်မြေနေရာကျ ယ်ဝန်း စွာရှိခြင်း • ဝက်မွေးမြူရန်အိမ်တွင်းနေရ ာရှိခြင်း၊စီပီဝက်မျိုးများရနို င်ရန်လွယ်ကူခြင်း၊ဝက်မွေးမြ	• ဥစား/အသားစားကြက် မွေးမြူရန်နည်းပညာေ ေးကုပ္မဏီများနှင့်မဆ က်သွယ်တတ်ခြင်း • အခြေခံမွေးမြူရေးဗဟု သုတရရှိရန်မွေးကုဌာန နှင့်မဆက်သွယ်တတ်ခြ င်း • ရင်းနှီးငွေလိုအပ်ခြင်း	• အခြေခံမွေးမြူရေး သင်တန်းများရရှိ အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း • မွေး/ရေဘဏ်မှ ရင်းနှီးငွေရရန် ဆက်သွယ်ခြင်း • မြို့နယ်မွေးကုဦးစီး ဌာနနှင့်ပူးပေါင်းပြီး အခြေခံမွေးမြူရေး ရောဂါကာကွယ်ဆေး ပညာပေးဟောပြော	• မွေးမြူရေးဝင်ငွေတိုး တက်ရေးစီမံကိန်း ✓ ငွေကြေးအရင်းအနှီး အတွက်မွေးရေဘဏ် နှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း ✓ လူငယ်များကိုမွေး မြူရေးသင်တန်း များရရှိရေး ✓ မွေးမြူရေးချေးငွေ သီးသန့်ရရှိရေး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
		ငွေများမတတ်နိုင်ခြင်း၊ • တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ဆေးပုံမှန်မထိုးခြင်း • မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှဝန်ထမ်းများ ကွင်းဆင်း လာရောက်မှုနည်းပါးခြင်း၊	ူရေးအစာပေါများခြင်း • သိုးဆိတ်မွေးမြူရန်မြေနေရာရှိခြင်း၊စားကျက်မြေအသင့်အတင့်ရှိခြင်း		ခြင်း	✓ စီပီဝက်မျိုးကောင်းရရှိရန်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း
၄	<u>စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ</u> • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာချို့တဲ့အားနည်းခြင်း၊ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း	• ကားမောင်း၊သံဂဟေ၊အီလက်ထရွန်နစ်၊အထည်ချုပ်ပညာများသင်ယူနိုင်မည့်နေရာရွာနီးနားတွင်မရှိခြင်း • ဆီကြိတ်စက်များတည်ထောင်ရန်ရင်းနှီးငွေနှင့်	• ကျေးရွာတွင်ပညာသင်လိုေသာလူငယ်များရှိခြင်း၊ရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးရှိခြင်း • အမှုန့်ကြိတ်စက်၊ဆီစက်၊ဆန်စက်များအတွက်သီးနှံကုန်ကြမ်းရနိုင်ခြင်း	• မုံရွာမြို့၊မန္တလေးကြီးမြို့များနှင့်ဝေးခြင်း၊မြို့တွင်နေထိုင်ရန်ပညာသင်ရန်နေစရာမရှိခြင်း • ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာသင်ပေးအစိုးရ၊ပုဂ္ဂလိကကျောင်း/စက်ရုံများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • အသေးစားနှင့်အလတ်	အသေးစားနှင့်အလတ်စားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းစီမံကိန်း • ဆန်ကြိတ်စက်၊အမှုန့်ကြိတ်၊ပဲခွဲစက်များတည် ထောင်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
	ပညာသင်တန်းများမရရှိသောကြောင့် လူငယ်များ အလုပ်အကိုင် ကောင်းများမရရှိခြင်း	**နည်းပညာများလိုအပ်ခြင်း** • **ခေတ်မီဆန်ကြိတ်စက်များမဝယ်နိုင်ခြင်း**		**နှင့်မချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း**	**စားစက်မှုလုပ်ငန်းအသင်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း**	• **နည်းပညာသင်တန်းကျောင်းများသို့ပညာသင်ရန်လူငယ်များစေလွှတ်ခြင်း** • **ဈေးကွက်များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း**
၄	<u>ပညာရေး</u> • **ကျောင်းဆရာမလုံလောက်ခြင်း** • **ကျောင်းသုံးပရိဘောဂမလုံလောက်သောကြောင့် ကျောင်းသားများပညာသင်ယူရာတွင်ခက်ခဲခြင်း**	• **မူလတန်း၊အလယ်တန်းကျောင်းဖြစ်၍ကျောင်းသားဦးရေများနေခြင်း** • **အလယ်တန်း ကျောင်းဖွင့်လှစ်ထားသော်လည်းပည ာ ရေးဌာနမှကျောင်းဆရာပြည့်စုံစွာခန့်ထားမပေးေ ေးခြင်း** • **ရေလှောင်အိုးနှင့်လျှပ်စစ်**	• **ကျောင်းဆောင်အသစ်တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ပြီး၍စာသင်ဆောင်လုံလောက်ခြင်း** • **ကျောင်းဆရာရရှိနိုင်ရန်မြို့နယ်ပညာရေးဌာနသို့တင်ပြနိုင်ခြင်း** • **ရေသန့်စက်အတွက်လျှပ်စစ်မီးရှိခြင်း** • **ကျောင်းသုံးပရိဘောဂပြုလုပ်ရန်လက်သမား၊သစ်ကုန်**	• **မြို့နယ်ပညာရေးဌာနသို့လိုအပ်ချက်တင်ပြရန်မဆက်သွယ်တတ် ခြင်း** • **ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများဝယ်ယူရန်ကျေးရွာမှတတ်နိုင်ခြင်း**	• **ကျေးရွာပညာရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း** • **ရပ်ရွာမှကျောင်းဆရာယာယီငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရန်ပညာရေးမိဘဆရာအသင်းမှစီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊** • **ရေသန့်စက်တတ်ဆင်ခြင်း** • **မြို့နယ်ပညာဌာနသို့တ**	**ကျေးရွာပညာရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း** ✓**အလယ်တန်းကျောင်းအတွက်ကျောင်းဆရာရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း** ✓ **ရေသန့်စက်တပ်ဆင်ခြင်း** ✓ **ကျောင်းသုံးပရိ**

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
		ရေသန့်စက်များမရှိခြင်း	ကြမ်းအလွယ်တကူရနိုင်ခြင်း • ကျေးရွာကျောင်းသားမိဘဆရာအသင်းရှိခြင်း		င်ပြခြင်း	ဘောပိုမိုရရှိရေး
၅	<u>လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အားကစား</u> • လူငယ်များစာပေဗဟုသုတနည်းခြင်း • လူငယ်များအတွက်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများမရရှိခြင်း	• စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်းအချိန်မှန်ပြည့်မဖွင့်နိုင်ခြင်း၊ • ရွာပိုင်ဘောလုံးကွင်းရှိသော်လည်းဧရိယာသေးငယ်ခြင်း၊	• စာကြည့်တိုက်ရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးရှိခြင်းညပိုင်းတွင်စာဖတ်နိုင်ခြင်း • ကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီးမှဦးစီးပြီးနှစ်စဉ်နွေရာသီဘာသာရေးယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းကျောင်းသားလူငယ်များအတွက်များကျင်းပခြင်း • လူငယ်များစာပေဖတ်လိုစိတ်ရှိခြင်း • မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှဦးဆေ	• စာကြည့်တိုက်အတွက်ဂျာနယ်များနေ့စဉ်မဝယ်နိုင်ခြင်း • မြို့နယ်အားကစားဌာနှင့်မဆက်သွယ်တတ်ခြင်း၊ • အားကစားကွင်းဧရိယာချဲ့ရန်မြေထိုးစက်နှင့်ကုန်ကျစရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်း • အားကစားပြိုင်ပွဲ	• စာကြည့်တိုက်ကော်မီတီပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်း၍ကျေးရွာလူထုနှင့်အလှူရှင်များပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း • မြို့နယ်အားကစားဌာနသို့တင်ပြ၍ပြိုင်ပွဲများတွင်ပါဝင်ခြင်း	• ကျေးရွာလူငယ်များစာပေ၊အသိ၊ယဉ်ကျေးမှုမြင့်မာရေးစီမံကိန်း ✓ ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်ပုံမှန်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း ✓ ဒေသတွင်းဘောလုံးပြိုင်ပွဲများတွင်ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း ✓ ကျေးရွာအားကစား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
			ောင်ပြီးကျေးရွာအလိုက်ေ ာလုံးပြိုင်ပွဲများတခါတရံ ကျင်းပခြင်း၊	များပုံမှန်မကျင်းပမပေး နိုင်ခြင်း		**ကွင်းမွမ်းမံပြင်ဆင် ရေး** ✓ **နွေရာသီဘာသာ ရေးယဉ်ကျေးမှု သင်တန်းနှစ်စဉ် ကျင်းပခြင်း**
၆	**<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိ အခြေခံအဆောက်အဦ များ</u>** • **ရွာတွင်းလမ်းများမိုးရာ သီရွှံ့ထူပြီးရေဝပ်ခြင်း ကြောင့်သွားလာရန်ခက် ခဲခြင်း** • **ကျေးရွာမှလယ်ယာ ထွက်စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ကိုရိတ်သိမ်းရာတွင်ခက် ခဲခြင်း** • **ကျေးရွာမှကုန်စည်များ**	• ရေဝပ်ခြင်း၊ရေနုတ် မြောင်းများမရှိခြင်း၊ ကျောက်စရစ်မခင်းနိုင် ခြင်း၊လမ်းအဆုံများတွင် တံတား၊ရေပြွန်များမရှိခြ င်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှကျေးရွ ာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်လာ ြင်း • လမ်းခင်းရန်ကျောက်စ ရစ်များအလွယ်တကူဝယ်ယူ ရနိုင်ခြင်း၊ • တံဆောက်လုပ်တတ်သော ပန်းရံလက်သမားများကျေးရွ ာတွင်ရှိခြင်း	• **ကျေးလက်ဦးစီး ဌာနသို့တင်ပြရမည်ကို မသိခြင်း** • **ကျေးရွာလမ်းပြုပြင်ထိ န်းသိမ်းရေးကော်မတီ မရှိခြင်း** • **ကျေးရွာမှငွေကြေးမတ တ်နိုင်ခြင်း**	• ကျေးရွာလမ်းပြုပြင် ရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း • ကျေးရွာတွင်းလမ်များ ကျောက်စရစ်ခင်းခြင်း • ကျေးရွာတွင်းရေဝပ် သောလမ်းများတွင်ရေ နှုတ်မြောင်းများတူး ဖော်ခြင်း	**ကျေးရွာအခြေခံအဆေ ာက်အအုံများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးစီမံကိန်း** • **ကျေးရွာအတွင်းရှိ လမ်းတံတားအခြေခံ အဆောက်အဦးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီ မံကိန်း** ✓ကျေးရွာတွင်း လမ်းများ ရေနှုတ်မြောင်းတူးခြ င်း၊မြေဖို့၊

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
	သယ်ယူပို့ဆောင်ရန်ခက်ခဲခြင်း					လမ်းတင်ကျောက်စရစ်ခင်းခြင်း ✓ ရေပြွန်များ တပ်ဆင်ခြင်း
၇	<u>လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲရေး</u> • အိမ်ထောင်စု(၄) စုလျှပ်စစ်မီး မရသေးခြင်း	• အစိုးရလျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရန်ကုန်ကျစရိတ်ကုန်ကျစရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးကော်မတီဖွဲ့စည်းထားပြီးဖြစ်ခြင်း • ကျေးရွာထရန်စဖော်မာမီးအားနိုင်နင်းမှုရှိခြင်း	• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးကော်မီတီသည်နှစ်စဉ်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်ရန်ပုံငွေလိုအပ်ခြင်း	• မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဌာနသို့နှစ်စဉ်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုပြုလုပ်ပေးရန်တင်ပြခြင်း • မီးလိုင်းကြေးများလျော့ချပေးရန်ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မီ	အိမ်ထောင်စုအားလုံးလျှပ်စစ်မီးရရှိရေးစီမံကိန်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
					တီမှနှစ်စဉ်လျော့ချပေးရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း • လျှပ်စစ်မီးပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်း	
၈	<u>ကျန်းမာရေး</u> • အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးအခက်အခဲရှိခြင်း • မိုးရာသီသွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားတတ်ခြင်း	• ကျေးရွာဆေးပေးခန်းအဆောက်အဦနှင့်ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမရှိခြင်း • စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးခြံများရှိပြီးအညစ်အကြေးများစနစ်တကျမဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျန်းမာရေးပညာပေးအစီအစဉ်များနှင့်ဗဟုသုတများမရှိခြင်း	• ဆေးပေးခန်းအဆောက်ဦဆောက်လုပ်ရန်မြေနေရာစုပေါင်းဝယ်ယူနိုင်ခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲရန်ရေလုံလောက်မှုရှိသောကျေးရွာဖြစ်ခြင်း • လျှပ်စစ်ရေမော်တာဖြင့်ရေအလွယ်တကူသွယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာကျန်းမာရေးကော်မတီမရှိသေးခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲခြင်းအရေးကြီးပုံကိုရွာသူရွာသားများမသိခြင်း । • ယင်လုံအိမ်သာပိုမိုသုံးစွဲရန်စည်းကမ်းများတင်းကျပ်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ခြင်း	• မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဌာနသို့တင်ပြဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာကျန်းမာရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း • မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဌာနမှကျန်းမာရေးပညာပေးများရရှိရန်ဆောင်ရွက် ခြင်း • နွေရာသီတွင်စက်ရေတွင်းမှရေတင်သောက်သုံးခြင်း	**ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း** • ကျေးရွာလူထုကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်းတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း ✓ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း ✓ တစ်ကိုယ်သန့်ရှင်းရေးနှင့်ကျန်းမာရေးပညာပေးဗဟုသုတများ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
						ေးရှိရေး

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ဘိုက်သရက်ကျေးရွာတွင်၂၀၁၆ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင်ကျင်းပခဲ့သောကျေးရွာ အခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ။

၃။ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။

အပိုင်း (ခ)စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ - ကျေးရွာအုပ်စု - မြို့နယ် - တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် -	
စီမံချက်အမည် -	
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)	
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• ……………………(ငွေသား) • ……………………..(ငွေသား) • ………………………(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	**လူဦးရေ**			**ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)**				
	ကျား	**မ**	**ပေါင်း**	**၁**	**၂**	**၃**	**၄**	**ပေါင်း**
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ငှား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန်ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ